

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
DEPARTAMENT SĄDÓW, ORGANIZACJI
I ANALIZ WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA
tel. (22) 52-12-502

Warszawa, dnia 18.12. 2014 r.

DSO-IV-061-173/14

Pan

Marcin PUŻNIAK

Zastępca Przewodniczącego

Międzyzakładowej Organizacji Związkowej

NSZZ Solidarność Pracowników Sądownictwa

biuro.prawne@ps-solidarnosc.org

W odpowiedzi na przysłane drogą elektroniczną w dniu 1 grudnia 2014 r. pismo zawierające wniosek o udzielenie informacji publicznej, dotyczącej odpowiedzi udzielonej przez Ministra Sprawiedliwości na pismo Głównego Inspektora Pracy z dnia 12 października 2012 r., uprzejmie informuję, że na wskazane pismo odpowiedź nie była udzielana.

W zakresie wskazanym w tym piśmie, Minister Sprawiedliwości udzielał odpowiedzi Panu Waldemarowi Urbanowiczowi – Przewodniczącemu Rady Międzyzakładowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa, której kopia została Panu przesłana przy piśmie DSO-IV-061-155/14 z dnia 18 listopada 2014 r. oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich, których kopie załączam.

Jednocześnie informuję, że opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi na pismo z dnia 1 grudnia 2014 r. wynikało z konieczności ustalenia w innych komórkach organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości, czy była przez nie udzielana odpowiedź na pismo Głównego Inspektora Pracy z dnia 12 października 2012 r.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz
Wymiaru Sprawiedliwości

Iwona Jędrzejewska

W załączeniu wysyłam kopię:

- odpowiedzi z dnia 8 października 2012 r. udzielonej Pani Teresie Lipowicz – Rzecznikowi Praw Obywatelskich

odpowiedzi z dnia 4 kwietnia 2013 r. udzielonej Panu Stanisławowi Trociuk – Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich

Wydział Komunikacji Społecznej i Promocji

Dot.: BM-IV-061-940/14

DSO-IV-070-84/12

Pani

Irena LIPOWICZ

Rzecznik Praw Obywatelskich

W odpowiedzi na wniosek z dnia 11 września 2012 r. nr RPO-711505-III/12/AF, uprzejmie przedstawiam stanowisko w sprawie wystosowanej przez Przewodniczącą Rady Międzyregionalnej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa interwencji dotyczącej kwestii zatrudniania w sądownictwie powszechnym pracowników poprzez agencje pracy tymczasowej.

Decyzje w przedmiocie prowadzenia polityki kadrowej w poszczególnych sądach są podejmowane przez prezesów tych sądów, którzy są odpowiedzialni za wykonywanie wszystkich zadań realizowanych przez sądy. W wyłącznej kompetencji prezesa sądu pozostaje kierowanie działalnością administracyjną sądu, bezpośrednio związaną z wykonywaniem podstawowych zadań sądu, a więc i tych z zakresu sprawowania wymiaru sprawiedliwości i wykonywania innych powierzonych sądom zadań z zakresu ochrony prawnej.

Przedmiotowa sytuacja zasadniczo ulegnie zmianie z dniem 1 stycznia 2013 r., bowiem regulacje w tym zakresie określone ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2011 r., nr 203, poz.1192) wprowadzają zupełnie odmienny od obecnego podział kompetencji zarządzania sądem pomiędzy prezesa sądu i dyrektora sądu, tym samym wprowadzają oddzielenie sfery zarządzania tzw. administracyjnym zapleczem sądu od sfery kierowania pracą sędziów. Od dnia 1 stycznia 2013 r. na dyrektorach sądów spoczywać będzie odpowiedzialność za zapewnienie i sprawne funkcjonowanie infrastruktury sądu oraz efektywne zarządzanie zasobami personelu pomocniczego, w tym odpowiedzialność za zapewnienie sędziom warunków umożliwiających sprawne wykonywanie przez nich pracy. Na prezesie sądu

spoczywać natomiast będzie odpowiedzialność za zapewnienie, poprzez właściwe kierowanie pracą sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów, jakości podstawowej działalności sądu - a więc przede wszystkim sprawowania wymiaru sprawiedliwości.

Prezes sądu pozostanie zwierzchnikiem kadry należącej do szeroko pojętego pionu orzeczniczego (sędziów, referendarzy sądowych i asystentów sędziów), natomiast zwierzchnikiem służbowym pozostałych pracowników sądu stanie się dyrektor sądu.

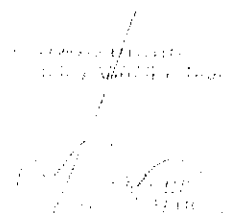
Zabezpieczenie jednak potrzeb kadrowych jest jednym z najtrudniejszych elementów w zakresie zarządzania sądem. W tym kontekście, należy zauważyć, że korzystanie z rozwiązań prawnych, które przewiduje ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. *o zatrudnianiu pracowników tymczasowych* (Dz. U. Nr 166, poz. 1608, z późn. zm.) jest skutecznym i dozwolonym działaniem, w przypadku zadań realizowanych na większości stanowisk pomocniczych oraz stanowiskach obsługi technicznej i gospodarskiej.

Należy podkreślić, że powyższe w tych przypadkach nie wpływa negatywnie na bezpieczeństwo realizacji zadań spoczywających na poszczególnych jednostkach sądownictwa. Jednocześnie, w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace, których celem jest usprawnienie pracy sekretariatów wydziałów sądów, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia efektywności i spowoduje możliwość bieżącego zabezpieczania potrzeb kadrowych przy wykorzystaniu dotychczasowych, własnych, zasobów kadry zatrudnionej w administracji sądowej.

Odnosząc się do tematu zlecenia na szeroką skalę przez sądy wykonywania czynności asystenckich to podnieść należy, że kwestia ta była przedmiotem badań prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Według ustaleń skala problemu dotyczyła kilku sądów.

Jednocześnie prezesi sądów przy zawieraniu umów, podejmowali stosowne środki w celu zapewnienia właściwej ochrony danych osobowych zawartych w aktach sądowych. W umowach zawierane były klauzule zobowiązujące wykonawców do zachowania tajemnicy służbowej oraz odpowiednie pouczenia wynikające z obowiązków administratora danych osobowych jakimi są prezesi sądów.

Ponadto Minister Sprawiedliwości zobowiązał Prezesów i Dyrektorów Sądów Apelacyjnych do wnikliwej kontroli zawierania umów cywilnoprawnych (w szczególności umów zlecenia) w podległych sądach, wskazując na możliwość zawierania tych umów w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych dla sprawowania wymiaru sprawiedliwości wypadkach.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 04.04.2013 r.

DSO-IV-072-2/13

dot. RPO-711505-III/12/AF

Pan

Stanisław TROCIUK

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 28 lutego 2013 r. nawiązujące do wystąpienia Przewodniczącego Rady Międzyzakładowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa w sprawie zatrudnienia w sądownictwie powszechnym pracowników tymczasowych, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Odnosząc się do problematyki objętej wskazanym na wstępie wystąpieniem wskazuję, że w całości podtrzymuję stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 8 października 2012 r., DSO-IV-070-84/12 stanowiącym odpowiedź na pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 11 września 2012 r.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że definicja pracy tymczasowej sformułowana w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166 poz. 1608 ze zm.) dopuszcza możliwość powierzania pracy pracownikom tymczasowym m.in. w tych przypadkach, gdy z uwagi na zbyt małą liczbę pracowników zatrudnionych przez pracodawcę użytkownika nie są oni w stanie wywiązać się w terminie z nałożonych obowiązków. Ograniczenia w zatrudnianiu pracowników tymczasowych wymienione w art. 8 wskazanej powyżej ustawy dotyczą – w zakresie rodzaju powierzonej pracy – wyłącznie pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu art. 237¹⁵ Kodeksu pracy.

Ograniczeń co do możliwości zatrudniania pracowników tymczasowych na stanowiskach pomocniczych nie przewidują również regulacje zawarte w ustawie z dnia

18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (tj. Dz. U. z 2011 r., Nr 109, poz. 639 ze zm.)

W tym miejscu należy jeszcze raz podkreślić, że w zakresie zarządzania sądem jednym z najtrudniejszych elementów jest zabezpieczenie potrzeb kadrowych.

Jednocześnie należy zauważyć, że problem niedostatecznej liczby pracowników w niektórych sądach powszechnych mógł być związany z wymogiem posiadania przez urzędnika sądowego wyższego wykształcenia, co przewiduje art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r., Nr 109, poz. 639 ze zm.). Trzeba przy tym wskazać, że według danych na dzień 31 grudnia 2012 r. nieobsadzonych pozostawało 317 etatów asystenckich i 97 etatów urzędniczych w sądach powszechnych.

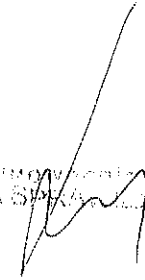
Przygotowywany w Ministerstwie Sprawiedliwości projekt zmian we wskazanej powyżej ustawie przewiduje rezygnację z ustawowego wymogu, by wszyscy urzędnicy sądowi posiadali wykształcenie wyższe pierwszego stopnia. Jeżeli powyższa regulacja wejdzie w życie, umożliwi tym samym zatrudnianie w sądach na stanowiskach wspomagających pracę pionu orzeczniczego osób z wykształceniem średnim (wraz ze zdaniem egzaminem dojrzałości). Pozwoli to, zwłaszcza w większych ośrodkach miejskich, zachować swobodę doboru personelu bez zakłócania bieżącego toku pracy instytucji (wymóg posiadania wyższego wykształcenia na najniższych stanowiskach, szczególnie w pionie orzeczniczym, spowodował perturbacje w naborze pracowników – brak było pożądanej liczby chętnych z wymaganym wykształceniem wyższym).

Zaproponowane zmiany w ustawie o pracownikach sądów i prokuratury powodują konieczność dokonania zmian w art. 2 ustawy z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury. Uchylony zostanie obowiązek nałożony na urzędników sądów i prokuratur dotyczący ukończenia studiów pierwszego stopnia i uzyskania tytułu zawodowego w okresie 10 lat od dnia wejścia w życie wyżej powołanej ustawy, a przypadku urzędników, którzy ukończyli 40 rok życia i posiadają 15-letni staż pracy w sądzie lub prokuraturze obowiązek ukończenia studium zawodowego w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Uchylenie powyższych obowiązków powoduje bezprzedmiotowość przepisu dotyczącego rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem, który się z nich nie wywiązał, stąd też konieczność uchylenia odnośnej regulacji.

Ponadto w Sejmie trwają prace legislacyjne nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk 880), który przewiduje m.in. obniżenie wymagań stawianych przy ubieganiu się o stanowisko asystenta sędziego.

Mając powyższe na względzie należy uznać, że w niedługim czasie po wejściu w życie projektowanych regulacji problem niedostatecznej liczby pracowników w niektórych sądach powszechnych znajdzie rozwiązanie systemowe, co uczyni zbędnym korzystanie przez te sądy powszechne z pracy świadczonej przez pracowników tymczasowych i tym samym będzie stanowiło realizację postulatów zgłaszanych m.in. przez związki zawodowe.

Ministerstwo Sprawiedliwości
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Włodzisław Włodarczyk
POUSEKRETARZ STANU

Adam Piechota
9.05.2019

